

Sygn. akt XIV C 1027/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2022 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Jan Sterczała

Protokolant st. prot. Małgorzata Gawrońska

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2022 roku w Pile

sprawy z powództwa A. W.

przeciwko (...) SA w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 77 300 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9.10.2020 r. do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki 9 265 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Jan Sterczała

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 marca 2021 roku powódka A. W. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. na jej rzecz kwoty 77.300 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia 9 października 2020 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Na rozprawie dnia 29 marca 2022 roku strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

A. W. była właścicielką samochodu osobowego marki P. (...), rok produkcji 2013, nr seryjny (...) o numerze rejestracyjnym (...). W dniu 16 kwietnia 2020 roku zawarła umowę ubezpieczenia przedmiotowego pojazdu, która to umowa została potwierdzona polisą nr (...) z okresem ubezpieczenia OC i AC od dnia 16 kwietnia 2020 roku do dnia 15 kwietnia 2021 roku. Suma ubezpieczenia została określona w umowie na kwotę 276.900 zł brutto. Integralną część umowy stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczeń Komunikacyjnych (...) ustalone Uchwałą Zarządu (...) S.A. nr (...) z dnia 24 sierpnia 2018 roku, zwane także OWU.

Zawarta umowa obejmowała swoim zakresem szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu, jego części lub wyposażenia, wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia. W zakres pojęcia

wypadku ubezpieczeniowego wchodziła również kradzież, która zgodnie z § 3 ust. 24 OWU definiowana była jako zabór mienia w celu jego przywłaszczenia przez osobę niebędącą uprawnioną do korzystania z tego mienia.

Zakres ubezpieczenia Autocasco został poszerzony o opcję (...) Wartość 100%” zapewniającą zachowanie wartości pojazdu ustalonej na dzień zawarcia umowy AC, bez uwzględnienia naturalnej utraty wartości rynkowej pojazdu pod warunkiem, że do jej ustalenia ubezpieczający podał zgodne ze stanem faktycznym informacje o pojeździe, o które (...) pytał przy zawarciu umowy AC. Jeżeli informacje te nie były zgodne ze stanem faktycznym, za wartość pojazdu uważa się wartość właściwą na dzień zawarcia umowy AC zgodnie ze stanem faktycznym. W konsekwencji, Ubezpieczający za dodatkową opłatą nabył gwarancję utrzymania wartości rynkowej pojazdu z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia przez cały jego okres.

W związku z tym powódka uiściła zwiększoną składkę ubezpieczeniową w kwocie 10.618 zł. Wartość samochodu powódki w dniu zawarcia umowy została ustalona na kwotę 276.900 zł brutto. Wartość pojazdu potwierdziła wycena z dnia 17 kwietnia 2020 roku dokonana przez Agenta pozwanego na podstawie konsultacji z salonem (...), oględzin pojazdu i jego wyposażenia.

W umowie znalazł się zapis, że „W razie kradzieży pojazdu (...) określa odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu dokonania kradzieży, a w przypadku zastosowania opcji (...) Wartość 100% - w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu na dzień zawarcia umowy AC, o ile w czasie trwania umowy nie nastąpiła zmiana stanu technicznego pojazdu w odniesieniu do stanu z dnia zawarcia umowy. Za zmianę stanu technicznego uważa się powstałe w okresie ubezpieczenia i nienaprawione uszkodzenia, nietechnologiczną naprawę lub zdekompletowania pojazdu” (§ 16 OWU).

/wycena z dnia 17.04.2020r. (k.12-14), polisa ubezpieczeniowa nr (...) (k.15), Ogólne Warunki Ubezpieczenia (OWU) (k.45-82) zeznania świadka J. W. (k.83-84)/

Dnia 7 lipca 2020 roku powódka przebywała w K.. Zatrzymała się w hotelu (...) położonym przy ul. (...). Samochód zostawiła na monitorowanym parkingu przy hotelu. Tego dnia około godziny 21:00 z niniejszego parkingu przedmiotowy samochód został skradziony. Powódka zauważyła zniknięcie pojazdu następnego dnia tj. 8 lipca. Po złożeniu w dniu 8 lipca 2020 roku zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, Komenda Powiatowa Policji w K. pod nadzorem Prokuratury Rejonowej, prowadziła w tej sprawie postępowanie przygotowawcze. W jego toku zabezpieczono kluczyki pojazdu, a także zapis monitoringu z hotelu, na którym widać, że w dniu kradzieży o godzinie 21:00 do zaparkowanego pojazdu podchodzi jedna osoba i po otwarciu drzwi od strony kierowcy wsiada do pojazdu, a następnie po uruchomieniu silnika odjeżdża z miejsca zdarzenia. Niestety na nagraniu sylwetka sprawcy jest niewyraźna i nieczytelna, wobec czego sprawcy nie da się ustalić. Z uwagi na powyższe oraz na nie odzyskanie skradzionego pojazdu, postanowieniem z dnia 8 października 2020 roku śledztwo zostało umorzone.

W dniu 12 lipca 2020 roku powódka zgłosiła szkodę w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Zgłoszenie to zostało zarejestrowane pod numerem (...).

/akta szkody na płycie CD (k.29), odpis postanowienia o umorzeniu śledztwa (k.116-117)/

Podczas przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego pozwany zlecił dokonanie wyceny samochodu. Zgodnie z wyceną nr (...) z dnia 24 lipca 2020 roku, dokonaną w systemie E., ustalono, iż wartość rynkowa pojazdu na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia faktycznie wynosiła 199.600 zł.

/kosztorys wyceny E. nr (...) z dnia 24.07.2020r. na płycie CD akt szkody (str.35),

W dniu 9 października 2020 roku (...) S.A. skierował do powódki pismo, w którym poinformował ją, o podjętej dnia 8 października 2020 roku decyzji w niniejszej sprawie, na mocy której pozwany uznał swoją odpowiedzialność i tytułem odszkodowania przyznał powódce kwotę 196.163 zł, która została pomniejszona o należne zdaniem pozwanego składki

polis. W uzasadnieniu swojej decyzji wskazał, iż w jego ocenie wysokość przyznanego odszkodowania jest adekwatna do poniesionej straty.

A. W. pismem z dnia 12 października 2020 roku poinformowała pozwanego zakład ubezpieczeń, iż przyznana jej kwota jest niezgodna z zapisami łączącej strony umowy.

Pismem z dnia 6 listopada 2020 roku pozwany zakład ubezpieczeń podtrzymał swoje stanowisko co do wysokości wypłaconego odszkodowania, wskazując, iż „ustalenie wartości pojazdu przy zawieraniu umowy ubezpieczenia na kwotę wyższą, niż rzeczywista (rynkowa) nie może mieć wpływu na wyliczenie wysokości odszkodowania, gdyż powodowałoby to, że ubezpieczony otrzymałby odszkodowanie przewyższające wartość pojazdu, jaką kiedykolwiek w okresie ubezpieczenia on przedstawiał (...) Fakt, że przy zawarciu umowy ubezpieczenia wartość pojazdu została ustalona na kwotę nieodpowiadającą jego rzeczywistej wartości nie uzasadnia przyznania odszkodowania odbiegającego od rzeczywistej szkody.” Wobec powyższego pozwany wskazał, iż uznał za zasadne dokonanie korekty wartości rynkowej pojazdu, bowiem rzeczywista wartość pojazdu w dacie zawierania ubezpieczenia nie była wyższa od przyjętej do rozliczenia szkody.

/pismo pozwanego dnia 9.10.202r. na płycie akt szkody (str.94-95), email powódki z reklamacją (k.110 na płycie), pismo z dnia 6.11.2020r. (k.10-11)/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następującą ocenę dowodów.

Powyżej ustalony stan faktyczny zasadniczo nie budził wątpliwości. Nie kwestionowano faktu zawarcia umowy ubezpieczenia i jej treści. Spór dotyczył zasadności wypłaty odszkodowania oraz jego wysokości.

Zgromadzone w aktach sprawy dokumenty zasługują na wiarygodność, gdyż nie budziły wątpliwości co do ich prawdziwości i autentyczności, a ich moc dowodowa nie została skutecznie zakwestionowana przez żadną ze stron.

J. W. jest mężem powódki. Pomimo relacji rodzinnych łączących świadka ze stroną postępowania, świadek zeznawał w sposób wiarygodny, rzetelny, spójny i logiczny. Potwierdził, iż między podpisaniem umowy ubezpieczenia a kradzieżą nie były dokonywane żadne zmiany w przedmiocie ubezpieczenia, pojazd nie był uszkodzony, a jego stan odpowiadał stanowi z dnia zawarcia umowy.

Sąd zważył, co następuje :

W niniejszej sprawie powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego odszkodowania za szkodę, jaką poniosła w związku z kradzieżą samochodu osobowego marki P. (...), wyprodukowanego w roku 2013, o numerze seryjnym (...), który w dniu kradzieży był ubezpieczony w (...) S.A. z siedzibą w W.. Fakt zawarcia umowy oraz jej treść nie były sporne między stronami.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Zgodnie z § 2 pkt 1 tego przepisu świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Zgodnie z art. 821 k.c. przedmiotem ubezpieczenia majątkowego może być każdy interes majątkowy, który nie jest sprzeczny z prawem i daje się ocenić w pieniądzu.

Zgodnie z art. 824 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, suma ubezpieczenia ustalona w umowie, stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Zgodnie z art. 824¹ § 1 k.c. o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.

W myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Sąd rozpatrując kwestię zasadności roszczenia dochodzonego pozwem, nie miał wątpliwości co do tego, że powódce odszkodowanie się należy.

Podstawą ustalenia wysokości odszkodowania była wartość rynkowa skradzionego pojazdu z daty zawarcia umowy ubezpieczenia między stronami, ustalona przez Ubezpieczyciela na kwotę 276.900 zł. Strony przy zawieraniu umowy ubezpieczenia uzgodniły, że przez cały okres jej trwania utrzymana zostanie stała wartość rynkowa pojazdu. Wycena przedmiotu ubezpieczenia dokonana została przez pozwanego, wobec czego kwota wskazana w polisie jako wartość samochodu jest wiążąca. Jego wycena w toku postępowania likwidacyjnego nie może mieć wpływu na wysokość odszkodowania. Ustalając wartość samochodu powódki to na pozwanym zakładzie ubezpieczeń spoczywał ciężar weryfikacji wartości pojazdu i sumy ubezpieczenia przy zawarciu umowy. Zawarcie umowy z założeniem stałej wartości rynkowej pojazdu oznacza więc powinność otrzymania przez uprawnionego odszkodowania według jego wartości określonej w polisie na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia. Powyższa gwarancja oznaczała, że w przypadku kradzieży, powódce wypłacona zostanie kwota oznaczona w umowie. Postanowienie o przyjęciu stałej wartości rynkowej pojazdu przesądza zatem, że wartość pojazdu jest „stała w całym okresie ubezpieczenia”, nie wyjaśnia jednak jak ją określić i jakie ma ona znaczenie.

W ocenie Sądu pozwany decydując się na zawieranie umów z opcją (...) Wartość 100%” powinien w sposób precyzyjny i ostrożny weryfikować ubezpieczone pojazdy, poprzez dokładne oszacowanie ich wartości i określenie sumy ubezpieczenia. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury skutków niedołożenia należytej staranności nie można przerzucać na właściciela pojazdu i to w chwili realizowania przez niego uprawnień wynikających z umowy ubezpieczenia. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2018 roku V CSK 305/17).

Sposób określenia wartości pojazdu wynika z definicji zawartej w § 3 pkt. 93 OWU. Zgodnie z tym wartość pojazdu to wartość ustalona na podstawie aktualnych na dzień ustalenia tej wartości notowań rynkowych cen pojazdu danej marki, modelu i typu z uwzględnieniem jego pochodzenia, roku produkcji, daty pierwszej rejestracji, wyposażenia, przebiegu, ilości właścicieli, wcześniejszych napraw, stanu technicznego i charakteru eksploatacji; w przypadku braku notowań rynkowych danego pojazdu, jego wartość ustala się metodą wyceny indywidualnej.

W myśl § 16 ust 1 „w razie kradzieży pojazdu (...) określa odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu dokonania kradzieży, a w przypadku zastosowania opcji (...) Wartość 100%” – w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu na dzień zawarcia umowy AC”.

Zestawienie tych reguł pozwala wyciągnąć wniosek, iż rozszerzenie umowy o opcję stałej wartości rynkowej znaczy, iż wartość pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania w przypadku kradzieży odpowiada wartości ustalonej przez pozwanego w dniu zawarcia umowy, ponieważ wartość ta jest niezmienna w całym okresie ubezpieczenia. Wobec tego wartość pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania wynosi tyle samo co w dniu podpisania umowy. Jak wskazał Sąd Najwyższy późniejszy spadek wartości pojazdu wskutek jego starzenia się, eksploatacji i zmiany tendencji rynkowych nie wywrze wpływu na wysokość należnej poszkodowanemu sumy pieniężnej, która w takim wypadku może być wyższa od poniesionej szkody.

W niniejszej sprawie, Sąd przy ustalaniu należnego powódce odszkodowania wziął pod uwagę wycenę dokonaną przez pozwanego w dniu podpisania niniejszej umowy, uznając to za zasadne. Wobec czego uwzględnił roszczenia powódki w całości.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z § 99 pkt. 1 i 2 ogólnych warunków ubezpieczenia, (...) dokonuje wypłaty odszkodowania, w tym zwrotu kosztów, lub świadczenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.

Jeśli jednak w powyższym terminie wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności (...) albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, wypłata odszkodowania następuje w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.

W dniu 9 października 2020 roku, pozwany uznał swoją odpowiedzialność odszkodowawczą i wypłacił powódce kwotę 196.163 zł. Decyzja o przyznaniu odszkodowania wydana została po wydaniu postanowienia z dnia 8 października 2020 roku o umorzeniu śledztwa, w którego uzasadnieniu wskazano, że mimo iż do kradzieży doszło, sprawcy przestępstwa nie da się ustalić. Wobec powyższego, należało przyjąć, że w dniu wydania niniejszego postanowienia zostały wyjaśnione wszelkie okoliczności niezbędne do wypłaty odszkodowania. Biorąc pod uwagę fakt, że pozwany w piśmie z dnia 9 października 2020 roku przyznał powódce odszkodowanie w kwocie mniejszej, aniżeli było jej należne, uznać należało, że w dniu wydania przedmiotowej decyzji był gotowy do rozpatrzenia sprawy i mógł dokonać wypłaty pełnego, należnego odszkodowania. W konsekwencji stwierdzić należy, iż zwłoka w wypłacie świadczenia nastąpiła od tego dnia. W związku z powyższym odsetki od kwoty 77.300 zł zasądzono od dnia 9 października 2020 roku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Zgodnie z przywołanym przepisem strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Stronom reprezentowanym przez radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata.

W niniejszej sprawie powódka reprezentowana była przez profesjonalnego pełnomocnika – radcę prawnego, w związku z czym musiała ponieść koszty zastępstwa procesowego.

Na koszty powódki składają się opłata od pozwu – 3.865 zł oraz wynagrodzenie radcy prawnego – 5.400 zł. Łącznie 9.265 zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd w punkcie drugim wyroku zasądził od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powódki A. W. kwotę 9.265 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalono na podstawie § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wyżej powołanych przepisów prawa, orzeczono jak w sentencji wyroku.

sędzia Jan Sterczała